

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΡΩΠΟΥ

ΕΠΙΘΟΡΙΑΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΝΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapostoloi.gr e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 20^η Φεβρουαρίου 2011 ΕΤΟΣ 4ον ΤΕΥΧΟΣ 146

Το πρόγραμμα στην ηλεκτρονική μας σελίδα: www.agioiapostoloi.gr

Κυριακή του Άσωτου: Οδός Μετανοίας

του π. Γεωργίου Αλεντά

«Ο Θεός είναι πολύ κοντά μας, αλλά και πολύ ψηλά. Για να "κάμψει" κανείς τον Θεό, ώστε να κατεβεί να μείνει μαζί του, πρέπει να ταπεινωθεί και να μετανοήσει. Τότε ο πολυεύσπλαχνος Θεός, βλέπει την ταπείνωση του, τον υψώνει, ως τους ουρανοί, και τον αγαπάει πολύ. "Χαρά έσται εν τω ουρανών επί ενί αμαρτωλῶ μετανοούντι", λέει το Ευαγγέλιο.

Ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο το νου, για να αναλογίζεται το σφάλμα του, να μετανοεί, να ζητάει συγχώρηση. Ο αμετανόητος άνθρωπος είναι σκληρό πράγμα. Είναι πολύ ανόητος, επειδή δεν θέλει να μετανοήσει, για να απαλλαγεί από την μικρή κόλαση που ζει, η

οποία τον οδηγεί στην χειρότερη, την αιώνια . Έτσι στερείται και τις επίγειες παραδεισένιες χαρές, οι οποίες συνεχίζουν στον Παράδεισο, κοντά στο Θεό, με τις πολύ μεγάλες χαρές, τις αιώνιες . Όσο ο άνθρωπος βρίσκεται μακριά από τον Θεό, είναι εκτός εαυτού. Βλέπεις στο Ευαγγέλιο γράφει, ότι ο άσωτος υιός "εις εαυτὸν ελθὼν εἶπε. Πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα μου". Δηλαδή, όταν συνήλθε, όταν μετάνιωσε, τότε εἶπε: "Θα επιστρέψω στον πατέρα μου". Όσο ζούσε στην αμαρτία, ήταν εκτός εαυτού, δεν ήταν στα λογικά του, γιατί η αμαρτία είναι έξω από τη λογική». Τα λόγια αυτά , αγαπητοί Χριστιανοί, ανήκουν στον πασίγνωστο όσιο γέροντα και κατά πολλούς άγιο της εποχής μας, τον μακαριστό, γέροντα Παΐσιο τον Αγιορείτη. Αναφέρονται στην - Μετανοία - , όπου με τρανταχτό παράδειγμα τον "Άσωτο" της παραβολής, ο γέροντας, μας διδάσκει ότι η αγαπητική προσφορά του Θεού εκδηλώνεται στον άνθρωπο, μόνον όταν εμείς ανταποκριθούμε σ' αυτήν και την επιζητήσουμε εν ταπεινώσει και εν μετανοία. Όποιος απομακρύνεται από αυτήν, κλεισμένος στον εγωκεντρισμό του, είναι εκτός εαυτού. Είναι παρανοϊκός, γιατί " η αποδημία εις χώραν μακράν", η αμαρτία, είναι έξω από τη λογική .

Ευρισκόμενοι, αγαπητοί Χριστιανοί, στην ευλογημένη περίοδο του Τριωδίου, στην περίοδο όπου μας δίνεται η εύκαιρα για πιο έντονη και πιο συχνή επικοινωνία με το Θεό, για πνευματική ανανέωση και επαναπροσδιορισμό της ζωής, μιλάμε και πάλι για τη "Μετανοία". Τονίζουμε και πάλι ότι "Μετανιώ", σημαίνει αλλάζω μυαλά .Αλλάζω τρόπο σκέψης και τρόπο ζωής. Εξετάζω τον εαυτό μου, αναγνωρίζω τα σφάλματα μου, διαπιστώνω τις ελλείψεις μου, βλέπω τον κατήφορο και το αδιέξοδο, όπου με οδηγεί η ανταρσία έναντι του Θεού και η απόρριψη Του, κατανοώ τις βλαπτικές συνέπειες της αμαρτίας και νοιώθω την ανάγκη της αλλαγής, την ανάγκη της θεραπείας. Μετανιώ σημαίνει, αλλάζω πορεία. Απομακρύνομαι από τα ύποπτα και πανάθλια μονοπάτια της αμαρτίας, αποκηρύσσω το παρελθόν και προσπαθώ να ζήσω ως νέος άνθρωπος.

Η σημερινή, η δεύτερη Κυριακή του Τριωδίου, η Κυριακή του Ασώτου, κατά την οποία ακούγεται η πασίγνωστη παραβολή του αποστάτη νέου, που προσπάθησε εγωιστικά να ανεξαρτοποιηθεί και να αποτινάξει από πάνω του την πατρική φροντίδα, μας καταγράφει παραστατικά και με τον πλέον πρακτικό τρόπο τη διαδρομή της Μετανοίας. Εδώ βλέπουμε την αφροσύνη του ανθρώπου, που φεύγει "εις χώραν μακράν", όπου ανοήτως κατασπαταλά τις θείες δωρεές και καταρρακώνει τη ψυχή του. Βλέπουμε την αυτοεξορία και την απομάκρυνση από την "πατρική δόξα", το ψάξιμο της ευτυχίας "σε χώρα μακρινή". Βλέπουμε την αμαρτία στο ξεκίνημα της . Όμως δεν σταματάμε εδώ. Δεν μένουμε στην ανταρσία και στην απεμπόληση των Θείων δωρεών. Ο ίδιος επαναστάτης άνθρωπος, βλέποντας τα συντρίμια μέσα στη ψυχή του, "έρχεται εις εαυτόν". Θυμάται τον πατέρα, το πατρικό σπίτι, τη χαμένη χαρά της ζωής. Παίρνει τη σοβαρή απόφαση για την επιστροφή. Επιστρέφει και ο πατέρας τον δέχεται και τον συγχωρεί. Τον ξαναβάζει δίπλα του. Είναι η κατάληξη, το αποτέλεσμα της

μετανοίας .

Τι γίνεται όμως , αγαπητοί Χριστιανοί, στην ψυχή του ανθρώπου από τη στιγμή που ο αποστάτης, ο αποσκιρτήσας άνθρωπος, ο άνθρωπος της αμαρτίας διαπιστώσει την οικτρή κατάσταση στην οποία περιήλθε, απομακρυσμένος από τον Πατέρα, αποκομμένος από τις Θείες δωρεές; Τι γίνεται του μόλις "έλθει στα συγκαλά του", ανοίξουν τα μάτια του και διαπιστώσει τη μαυρίλα, τον εξολοθρεμό, την απογοήτευση που απεκόμισε; **Το ξεκίνημα γίνεται μ' ένα φως, που χύνεται μέσα στη ψυχή. Είναι το φως της χάριτος του Θεού, είναι η λάμψη της πατρικής αγάπης, που ποτέ δεν μας αποστρέφεται, ποτέ δεν μας ξεγράφει.** Πάντοτε μας γυροφέρνει ζητώντας την κατάλληλη ευκαιρία για να μας επισκεφθεί. Και τότε, μόλις αφήσουμε, έστω και μια ελάχιστη χαραμάδα ανοιχτή, εισέρχεται μέσα μας, το ουράνιο φως, για ν' αρχίσει η αναγέννηση. Τότε μόλις συνέλθουμε απ' το μεθύσι της αμαρτίας, μόλις διαλυθεί το σκοτάδι, μόλις αποκτήσουμε επίγνωση της κατάστασης μας, τότε αναγνωρίζουμε τον εαυτό μας, ξαναβρίσκουμε την προσωπικότητα μας, ερχόμαστε "εις εαυτόν". "Μόνο αν το καταλάβουμε, μας λέει ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν, θα μπορούσαμε να αρχίσουμε την επιστροφή στην αυθεντική ζωή. Ο άνθρωπος που ποτέ δεν αισθάνθηκε αυτή την απόσταση, που ποτέ δεν έχει νοιώσει, ότι βρίσκεται σε μια πνευματική έρημο, απομονωμένος, εξόριστος, δεν μπορεί ποτέ να καταλάβει το νόημα του Χριστιανισμού". "Πρέπει λοιπόν να αναγνωρίσω ότι έχω συντρίψει, προδώσει και χάσει την πνευματική μου ομορφιά ,πως βρίσκομαι μακριά από το πατρικό μου σπίτι ,απ' την αληθινή ζωή Πως κάτι στο ίδιο υλικό της ζωής μου, κάτι πολύτιμο, καθαρό και όμορφο έχει καταστραφεί, διαλυθεί .Μετάνοια είναι ακριβώς αυτή η αναγνώριση. Και γι' αυτό περιλαμβάνει κατ' ανάγκη, την βαθιά επιθυμία επιστροφής, και επανεύρεση του χαμένου σπιτιού". Αμαρτίας επίγνωση λοιπόν, αυτογνωσία, είναι το πρώτο στάδιο της μετανοίας . "Προηγείται της μετανοίας, μας λέει ο Άγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς, η επίγνωση των οικείων πταισμάτων, η οποία είναι η βασική αιτία για να ελκύσουμε το Θείο έλεος. Γι' αυτό και ο προφήτης Δαβίδ λέγει προς τον Θεό: "Ελέησον με...ότι την ανομίαν μου εγώ γινώσκω ...".

Το δεύτερο στάδιο είναι η οριστική απόφαση για την επιστροφή. "Αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέρα μου" και φυσικά η πραγματοποίηση της . Αφού καταλάβουμε την κατάσταση μας, αφού δούμε, ότι σαν τον "Ασωτο", ότι "λιμώ απόλλυμαι", έρχεται η απόφαση της επιστροφής στον πατρικό οικο. Ακολουθεί η απόφαση της αλλαγής. Ο νους ξεσκοτίζεται κι αρχίζει να δουλεύει σωστά η λογική. Ηρωικές αποφάσεις. Χρειάζεται ηρωισμός, απαιτείται δύναμη για να γυρίσεις πίσω ταπεινωμένος και να παραδεχτείς τα λάθη σου. Στο δρόμο του γυρισμού τα εμπόδια είναι πολλά. Οι εγωισμοί μας, τα λαμπερά χρώματα της αμαρτίας, που ποτέ δεν σβήνουν, τα γλυκόλογα του πονηρού, που ποτέ δεν παύει να μας τα ψιθυρίζει στ' αυτί. Ακόμη η ντροπή, η απόγνωση και η απελπισία. Ο αγώνας λοιπόν

μεγάλος. Η πάλη με όλες τις αντικείμενες δυνάμεις σφοδρή. Πόσο αγώνα, πόσο πάλεψε μέσα του και "ο Άσωτος", μέχρι να υλοποιήσει την απόφαση του και να νεκραναστηθεί! Κουράστηκε μα στο τέλος νίκησε. Χρειάζεται λοιπόν σταθερή και αταλάντευτη απόφαση και με το έλεος του Θεού τα αδύνατα γίνονται δυνατά. Γράφει ο Άγ. Γρηγόριος ο Παλαμάς: "μετάνοια είναι η επιστροφή προς το Χριστό και προς το βίο το σύμφωνο με το θέλημα Του. Αν, λοιπόν, κανείς διαπράξει τη θανατηφόρο αμαρτία, την αποστραφεί δε από ψυχής και επιστρέψει προς τον Κύριο, ας έχει θάρρος και μεγάλη ελπίδα, διότι δεν θα αστοχήσει από την αίδιο ζωή και σωτηρία".

Το τρίτο και κύριο στάδιο της Μετανοίας είναι η ομολογία .

"Πάτερ ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιον σου". Η παραδοχή της αποστασίας και της περιπλάνησης μας σε δρόμους απωλείας . -Ναι έφταιξα. Εγώ είμαι υπεύθυνος για την κατάσταση μου και κανένας άλλος. Εγώ κατασπατάλησα τις Θείες δωρεές ασκόπως εδώ κι εκεί. Εγώ έριξα στο βούρκο την "εικόνα του Θεού" και κατεσπίλωσα τη ψυχή μου. Πρέπει λοιπόν να τα παραδεχθούμε όλα αυτά μα και να τα ομολογήσουμε. Στο σημείο αυτό βρίσκεται και η πρακτική πλευρά της μετανοίας, που δεν είναι άλλη από την ιερά εξομολόγηση. Η απαραίτητη προϋπόθεση για να λάβουμε την άφεση των αμαρτιών μας. Το "ήμαρτον" είναι η λέξη με την οποία γίνεται μεγάλη χαρά στον ουρανό. Γράφει ο Άγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος: "Αμάρτησες ; Ομολόγησε στο Θεό : Αμάρτησα . Ποιος κόπος είν' αυτό...; Μήπως ,δηλαδή αν δεν πεις, ότι είσαι αμαρτωλός ,δεν θα έχεις κατήγορο το διάβολο; Πρόλαβε και άρπαξε, λοιπόν, το αξίωμα του διαβόλου...ώστε να πεις την αμαρτία και να εξαλείψεις το αμάρτημα..." Η επίγνωση λοιπόν, η απόφαση επιστροφής και η επιστροφή και η ομολογία είναι τα τρία στάδια μέσα από τα οποία πρέπει να περάσουμε για να πετύχουμε την πολυπόθητη μετάνοια. Για να ακολουθήσουμε τον "Άσωτο" στην επιστροφή του. Για να γίνει μεγάλη χαρά στον ουρανό και για μας. Για να βρούμε τις πραγματικές αξίες στη ζωή μας.

Αγαπητοί Χριστιανοί, "Μπορούμε να πάμε κοντά Του με εμπιστοσύνη, ξέροντας ότι εκείνος μας περίμενε όλο τον καιρό που εμείς τον είχαμε ξεχάσει. Και θα είναι ο Ίδιος που θα ρθει να μας συναντήσει καθώς εμείς θα πλησιάζουμε δισταχτικά στο σπίτι. Θα είναι Εκείνος που θα μας σφίξει στην αγκαλιά Του και θα κλάψει για την αθλιότητα μας. Μια αθλιότητα που δεν μπορούμε να την υπολογίσουμε, αφού δεν ξέρουμε ούτε από πόσο ψηλά πέσαμε, ούτε πόσο ψηλά είμαστε "κεκλημένοι" να φτάσουμε. Μπορούμε να πάμε σ' Αυτόν ξέροντας ότι θα μας ξαναντύσει με την "πρώτη στολή", με την δόξα που ο Αδάμ έχασε στον Παράδεισο.Θα μας "ενδύσει Χριστόν" που είναι πιο "αρχέγονος" και από την ανοιξιάτικη δροσιά μέσα στην οποία γεννηθήκαμε. Είναι η δόξα του πνεύματος, που θα μας προστατέψει όταν η αμαρτία μας ξεγυμνώσει".
(*Antony Bloom -Μητροπολίτης του Σουρόζ Αντώνιος -ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ- Σελ.93 ΕΚΔ. ΑΚΡΙΤΑΣ*)

